

A Kúria a Tordainé dr. Sztráska Erzsébet ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Jakab János ügyvéd által képviselt ... Általános Iskola és Szakiskola alperes ellen fegyelmi határozat jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a megismételt eljárást követően a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 4.M.430/2012. szám alatt lefolytatott és másodfokon a Balassagyarmati Törvényszék 2.Mf.20.173/2012/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. március 12. napján megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

i t é l e t e t:

A Kúria a Balassagyarmati Törvényszék 2.Mf.20.173/2013/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 10.000,- Ft (Tízezer forint) és 2.700,- Ft (Kétezer-hétszáz forint) áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes közalkalmazotti jogviszonyban 2005. augusztus 1-jétől 2010. július 31. napjáig általános iskolai igazgatóként, majd 2010. szeptember 1-től határozatlan idejű kinevezéssel tanár munkakörben állt az alperes alkalmazásában. A felperessel szemben első alkalommal P. J. 9. osztályos tanuló engedetlensége kapcsán alkalmazott fizikai fenyegetés miatt 2009. április 10-én a ... számú határozattal fegyelmi eljárás lefolytatása nélkül megrovás fegyelmi büntetés, majd 2009. december 22-én az ... iktatószámú fegyelmi határozattal az előmeneteli rendszerben történő várakozási idő egy évvel történő meghosszabbítása fegyelmi büntetés került kiszabásra, mert a felperes 2009. szeptember 28-án egy 6. osztályos tanuló etnikai származására sértő megjegyzést tett, majd a kulcscsomóját a gyerekekhez vágta. 2009. szeptember 18-án technika órán egy 5. osztályos tanulóval szemben alkalmazott fizikai fenyegetést, majd ugyanezen a napon egy másik tanulóval szemben fizikai bántalmazást, szeptember 28-án pedig egy 5. osztályos tanulót bántalmazott. A fegyelmi tanács a szándékos gyermekbántalmazást nem találta bizonyítottnak, de hangsúlyozta, hogy a gyermekek emberi

méltóságának sérülése miatt, az elkövetett cselekmény társadalomra veszélyességére tekintettel hozták meg a döntést.

2010. október 22-én O. V.-né szülő panaszt tett az alperesnél arra hivatkozással, hogy 2010. október 21-én a felperes informatika órán megütötte a fiát, O. R.-ot.

Sz. Község Önkormányzat polgármestere K. J.-né a keltezés nélküli ... iktatószámú iratában tájékoztatta az alperesi intézmény igazgatóját F. B.-t, hogy a felperes ellen a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 45. § (1) bekezdése alapján fegyelmi eljárás lefolytatását rendelte el.

F. B. igazgató 2010. október 27-én értesítette a felperest, hogy a Kjt. 45. §, valamint 46. § (2) bekezdés a) pontja alapján fegyelmi eljárást indít, amelynek alapjául jelentős súlyú fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúját jelölte meg. Az ügy vizsgálatára vizsgálóbiztosként B. J. igazgatóhelyettest jelölte ki. Tájékoztatta arról is, hogy a fegyelmi tanács tagjai D. Gy.-né munkaközösség-vezető és M. Gy. munkaközösség-vezető. A felperest a fegyelmi eljárás lefolytatásának tartamára állásából felfüggesztették, majd a fegyelmi ügyvel összefüggésben indult büntetőeljárás miatt 2010. november 8-án a fegyelmi eljárás is felfüggesztésre került, amely a nyomozás 2011. március 3-ai megszüntetését követően folytatódott.

B. J. 2011. április 11-én megtartott vizsgálóbiztosi meghallgatásán délelőtt D. Gy.-né - a fegyelmi tanács tagja - jegyzőkönyvvezetőként, a 15 órakor lefolytatott felperesi meghallgatás során M. Gy. - a fegyelmi tanács másik tagja - és jegyzőkönyvvezetőként D. Gy.-né is jelen volt.

A fegyelmi tanács a 2011. május 3-án kelt ... számú határozatával a felperest a Kjt. 45. § (2) bekezdésében rögzített elbocsátás fegyelmi büntetéssel sújtotta. A határozat indokolása szerint aggálymentesen, egyhangú véleménnyel megállapítást nyert, hogy a felperes a fegyelmi vétséget elkövette és ezzel megsértette a közoktatási törvény 10. § (2) bekezdését. Súlyosító körülményként értékelte a 2009. április 10-én és december 22-én alkalmazott fegyelmi büntetéseket is.

A felperes a keresetében a fegyelmi határozat hatályon kívül helyezését és jogviszonya helyreállításának mellőzésével elmaradt illetmény, 6 havi végkielégítés, 3,5 havi felmentési időre járó átlagkereset és 12 havi átlagkeresetnek megfelelő átalánykártérítés, továbbá áfával növelt perköltsége megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetében arra hivatkozott, hogy a fegyelmi eljárás lefolytatását Szirák község polgármestere, K. J.-né rendelte el, nem pedig az alperes igazgatója. Kifogásolta, hogy a fegyelmi eljárásban a fegyelmi tanács két tagja is jelen volt a

vizsgálóbiztosi meghallgatáson. A terhére rótt súlyos kötelezettségszegés elkövetését tagadta, és hivatkozott a nyomozást megszüntető határozatban foglaltakra.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A Salgótarjáni Munkaügyi Bíróság a 4.M.244/2011/31. számú ítéletével a fegyelmi határozatot hatályon kívül helyezte és a jogviszony helyreállításának mellőzésével az alperest összezszerűen is marasztalta. Az ítélet indokolásában a Kjt. 49. § (3) bekezdés d) pontjának megsértésére hivatkozott és megállapította, hogy a fegyelmi tanács eljárásában elfogult személy vett részt arra tekintettel, hogy a fegyelmi tanács egy tagja a felperesnek a vizsgálóbiztos által történt meghallgatásakor jegyzőkönyvvezetőként járt el.

Az alperes fellebbezése alapján eljáró Balassagyarmati Törvényszék a 2.Mf.20.508/2012/3. számú végzésével a munkaügyi bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és a munkaügyi bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A végzése indokolásában kifejtette, hogy egyetértett a munkaügyi bíróság azon megállapításával, hogy a fegyelmi eljárás megindítását Földi Balázs, az alperes törvényes képviselője rendelte el 2010. október 27. napján, amely határozat tartalmilag és formailag is megfelelt a Kjt. előírásainak. A másodfokú bíróság ugyanakkor nem osztotta az elsőfokú bíróságnak a Kjt. 49. § (3) bekezdés d) pontja kapcsán kifejtett jogértelmezését, mivel a Kjt. vonatkozó rendelkezése nem tartalmaz kizáró körülményt arra vonatkozóan, hogy a vizsgálóbiztos eljárása során a fegyelmi tanács tagja nem vehet részt. Mindezek alapján előírta az elsőfokú bíróság számára annak vizsgálatát, hogy a fegyelmi tanács tagjai tanúsítottak-e olyan magatartást a meghallgatás során, amely a fegyelmi eljárás későbbi érdemi befejezésére kihatással lehetett, a felperessel szembeni elfogultságot, összeférhetetlenséget megalapozta.

A megismételt eljárást követően a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 4.M.430/2012/15. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a Kjt. 47. §-a, valamint a 49. § (3) bekezdés d) pontja egyértelműen nem tartalmaz kizáró szabályt arra nézve, hogy a fegyelmi tanács tagja a vizsgálóbiztosi meghallgatáson nem lehet jelen, ezt a felperes által becsatolt eseti döntésekből megismert bírói gyakorlat sem támasztotta alá. D. Gy.-né és M. Gy. a vizsgálóbiztosi meghallgatás során nem tanúsítottak olyan magatartást, amely az elfogultságot megalapozta volna, jelenlétük nem volt kihatással a fegyelmi határozat érdemi meghozatalára. A D. Gy.-né által vezetett jegyzőkönyvet a felperes formai, illetve tartalmi okból sem a fegyelmi eljárásban, sem a perben nem kifogásolta. A M. Gy. által feltett két, konkrét tényekre vonatkozó kérdés pedig a

vizsgálóbiztos eljárását nem befolyásolta, szerepét érdemben nem vette át.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a felperes által hivatkozott eljárási hibára alapított kereseti kérelmét alaptalannak találta, ezért azt elutasította.

A felperes fellebbezése alapján eljáró Balassagyarmati Törvényszék a 2.Mf.20.173/2013/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokai alapján helybenhagyta.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen az első- és másodfokú ítélet „megváltoztatását” és a keresetnek helyt adó határozat meghozatalát, másodlagosan a jogerős ítélet elsőfokú ítéletre is kiterjedő hatályú hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását, továbbá az alperes perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a bíróságok ítéletei iratellenesek, törvényt sértőek és megalapozatlanok, ellentétesek a Pp. 206. §-ában foglaltakkal. A bíróságok megsértették továbbá a Kjt. 46. § (1) bekezdését és a 49. § (3) bekezdésében foglaltakat.

A felperes érvelése szerint a fegyelmi tanács két tagjának részvétele a vizsgálóbiztosi eljárásban súlyos eljárási szabálysértést jelent, amely az elfogulatlan érdemi döntéshozatalt kizárja. Elfogadhatatlan az a jogértelmezés, amely szerint az érdemi döntést hozó fegyelmi tanács tag jelen lehet az eljárás alá vont vizsgálóbiztosi meghallgatásán, felé kérdéseket intézhet, sőt azon jegyzőkönyvet is vezethet, mert ebben az esetben a pártatlanság garanciális követelménye olyan fokban sérülne, amely a jövőre nézve formálissá tenné a Kjt. szerinti fegyelmi eljárások lefolytatását. Álláspontja szerint ez a gyakorlat a vizsgálóbiztos és a fegyelmi tanács hatáskörének elkülönítésével sem egyeztethető össze.

A felperes azt is panaszolta, hogy vele szemben a fegyelmi eljárás lefolytatását nem az alperes igazgatója, hanem az intézményt fenntartó község polgármestere rendelte el. Sérelmezte továbbá azt is, hogy a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta és nem vizsgálta, hogy a munkáltató által alkalmazott legsúlyosabb fegyelmi büntetés kiszabása során az úgynevezett fokozatosság elve betartásra került-e.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A perbeli bizonyítékok alapján az eljáró bíróságok helyesen

állapították meg a tényállást, helytálló és jogszerű az abból levont következtetésük és a mérlegelés körében sincs jogszabálysértés megállapítására alapot adó okszerűtlen következtetés.

A felperes felülvizsgálati kérelme alapján abban a jogkérdésben kellett állást foglalni, hogy a fegyelmi tanács két tagjának a vizsgálóbiztosi eljárás során történt részvétele egymagában eredményezheti-e a meghozott munkáltatói intézkedés jogellenessége megállapítását. Az eljárás bíróságok e körben elfoglalt jogi álláspontja helyes és megfelel a kialakult következetes bírói gyakorlatnak.

A Kjt. 49. § (3) bekezdés d) pontja szerint a fegyelmi tanács eljárásában és döntéshozatalában tagként, illetve jegyzőkönyvvezetőként nem vehet részt, akitől egyébként az ügy elfogulatlan elbírálása nem várható el. E rendelkezés alapján a bíróságoknak a perben azt kellett vizsgálni, hogy D. Gy.-né jegyzőkönyv vezetése és a M. Gy. által a felperesnek feltett kérdések alapján az érintettek a felperes marasztalását megerősítő, irányában negatív érzület kialakítását eredményezték-e olyan mértékben, amely a fegyelmi felelősség megállapítása és a büntetés kiszabása során érdemi befolyásolást jelentett. Miután a felperes a vizsgálóbiztosi meghallgatás során, illetőleg a perben saját személyes előadásában is megerősítette a tanulókkal szemben tanúsított fizikai bántalmazás tényét, a munkaköri kötelezettség megszegése bizonyított, így annak megállapítását érdemben a fegyelmi tanács tagjainak megelőző eljárásban való jelenléte nem befolyásolhatta, ezért ezen, az ügy érdemére nem kiható eljárási szabálysértés nem alapozza meg a felperes által állított elfogultságot, és megalapozottan nem eredményezheti a fegyelmi határozat eljárási hiba miatti hatályon kívül helyezését sem.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul panaszolta azt is, hogy a fegyelmi eljárás során nem voltak figyelemmel a fokozatosság elvére. Az iratokból egyértelműen megállapítható, hogy a felperes ellen hasonló jellegű cselekmények kapcsán harmadszor indult fegyelmi eljárás. Első alkalommal megrovás, második alkalommal előmeneteli rendszerben történő várakozási idő egy évvel történő meghosszabbítása fegyelmi büntetésben részesült, majd a per tárgyát képező harmadik alkalommal került sor a legsúlyosabb, elbocsátás fegyelmi büntetés kiszabására.

A pedagógus munkakörű felperes esetében a rábízott tanuló fizikai bántalmazása olyan súlyos fegyelmi vétségnek tekinthető, amely akár első esetben is jogszerűen megalapozhatja a legsúlyosabb fegyelmi büntetés kiszabását. Mivel a felperes részéről a bántalmazás már harmadik alkalommal, több tanuló sérelmére elkövetve fordult elő, a fokozatosság elvének megsértése nem volt megállapítható.

A felperes az eljárás során, továbbá a felülvizsgálati kérelmében azt is alaptalanul sérelmezte, hogy vele szemben a fegyelmi eljárást nem a munkáltatói jogkör gyakorló, hanem a fenntartó önkormányzat polgármestere, K. J.-né indította meg. A becsatolt iratokból megállapítható, hogy az 5. sorszámú iratban K. J.-né polgármester valóban rendelkezett a felperes ellen fegyelmi eljárás lefolytatásának elrendeléséről, de ezen irat címzettje nem a felperes, hanem F. B. igazgató volt, ezért mindösszesen a fenntartó önkormányzat igazgató felé történő utasítását jelenti. A polgármester ez irányú döntésének a felperes irányában nem volt jelentősége, joghatás kiváltására a fegyelmi eljárás szempontjából nem volt alkalmas. A fegyelmi eljárás lefolytatására ténylegesen a munkáltatói jogkör gyakorló igazgató volt jogosult, aki a 3. sorszám alatt becsatolt iratok tanúsága szerint 2010. október 27-én indította meg a fegyelmi eljárást, amelyről a felperest a Kjt. vonatkozó szabályai szerint tájékoztatta.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

A felperes munkavállalói költségkedvezményére tekintettel a felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. március 12.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Szolnokiné Dr. Csernay Krisztina s.k. előadó bíró, Sipőczné Dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

kúriai tisztviselő